

BENEDICTUS VIII PAPA.

NOTITIA HISTORICA.

(Apud MANSI, *Concitorum ampliss. Collectio*, XIX, 323).

Benedictus, natione Tusculanus, hujus nominis A octavus, creatus est pontifex anno Redemptoris nostri 1012, tempore Henrici regis. Adversus hunc in schismate contra sacros canones creatus est Gregorius, qui, potentia Romanorum fretus, Benedictum ab Urbe expulit. Pontifex, hanc injuriam a schismatico illatam non ferens, ad Henricum regem in Saxonia degentem se contulit, expositaque coram imperatorem, quæ passus erat, vi et ignominia, Henricus rex, parato et convocato quam potuit citissime exercitu, ad vindicandam injuriam sedi apostolicæ illatam Romam profectus est. Cujus adventu Gregorius pseudopapa schismaticus perterritus, relicta Urbe, aufugit; Benedictus, quem rex præmiserat, eamdem Petri cathedram recepit. Cumque Romam venienti coronam imperialem conferre decrevisset, pro insigni imperiali regi conferendo, jussit, inquit Ditmarus, fabricari aureum pomum, atque circumdari per quadrum pretiosissimis quibusque gemmis ac desuper auream crucem inseri. Erat autem instar speciei hujus mundanæ molis, quæ videlicet in quadam rotunditate circumstare perhibetur; ut, dum illud respiceret princeps terreni imperii, foret ei documentum non aliter debere imperare vel militare in mundo, quam ut dignus haberetur vivificæ crucis tueri vexillo: in ipso etiam diversarum gemmarum decoramine, videlicet imperii culmen plurimarum virtutum speciebus exornari oportere. Venienti, et Urbi jam appropinquanti, obviam processit pius pontifex; quodque pararat stemma et insigne imperii eidem obtulit: ac paulo post in Urbem introductum, una cum Chunegunde conjugē ejus sanctissima, titulo et corona imperiali decoravit. Henricus primordia sui imperii Deo consecrare volens, insigni munificentia Romanam Ecclesiam pie sancteque est prosecutus.

Sarracenos, qui littora Ecclesiæ invadabant, bello aggressus fugavit, et feliciter expugnavit. De Judæis quibusdam Romæ degentibus, teste Glabro lib. III cap. 8, capitis supplicium sumpsit, quod in Parasceve, actionem eorum qui Christum crucifixerunt

imitati, imaginem Christi iisdem injuriis et contumeliis affecissent quibus olim ipse Christus affectus fuerat. Addit: Eodem die post crucem adoratam circa vesperum turbine ventorum totam Romam concussam, omnesque pene Romanos occisos esse; neque prius cessasse ventos quam de Judæis per Judæum accusatis pontifex capitis supplicium sumpsisset.

Hujus hortatu Northmanni Græcos in Apulia pluribus victoriis debellarunt. Rogatus ab Henrico imperatore ad confirmandum sua præsentia Bambergensem episcopatum, quem ipse imperator erexerat, Bambergam venit in Germaniam, ibique post dedicatam Sancti Stephani ecclesiam, per donationem imperatoris, ipsius urbis omniumque jurium ejusdem dominium obtinuit. Nam cum aliquandiu post hæc tempora Romæ tanquam dominæ suæ annum censum persolvisset, Henricus junior pro ea liberanda, et a Romanorum dominio eximenda, Beneventum pro ea tradidit, tempore Leonis IX Romani pontificis. (LEO OSTIENSIS, lib. II, cap. 47.)

Imperatorem ad suppetias ferendas adversus Græcos provocavit. Anno enim secundo postquam pontifex in Germaniam venisset, imperator hostibus tremendus in Italiam cum exercitu se contulit, suoque adventu Græcorum fautores alios cepit, alios fugavit; Capuam, Trojam aliasque urbes Græcis deditas obsedit et expugnavit. Anno sequente in Germaniam reversus cum Roberto Francorum rege de statu regni, Ecclesiæ et imperii, congressum habuit, eumque pluribus muneribus donavit.

Benedictus papa ex hac vita migravit tertio Kal. Martii anno 1024, cum sedisset annos duodecim. Post obitum pœnas purgatorii passum fuisse indicant duæ pluresve ejusdem post mortem factæ apparitiones, quibus, ut refert Petrus Damiani in Odilone apud Surium et in epistola ad Nicolaum secundum, per intercessionem Odilonis et elemosynas germani fratris, in sede apostolica successoris, liberari petivit.

NOTITIA ALTERA.

(COCQUELINES, *Bullarum privileg. ampliss. Collect.* I, 317).

Benedictus octavus, natione Tusculanus, ex patre Gregorio comite Tusculano, dictus antea Joannes episcopus Portuensis, non multo post Sergii mortem iuthronizatus est, ut apparet ex infra scriptis documentis. Sedit in pontificatu annos XI, menses XI, dies XXI. Fuit autem temporibus Basilii et Constantini imperatorum in Oriente; in Occidente

vero Henrici II, quem ipse Romæ coronavit anno 1014. Obiit anno 1024 (mense circiter Augusto, vel Septembri); non enim videtur recedendum ab eo quod dicitur in Sergio IV ejus obitum diei 18 Augusti 1012 datum juxta Menologium Benedictinum, ex quo tempore manifestum est computanti XII fere annos fluxisse ad Benedicti mortem, mensi circiter

Septembri ineunti assignandam, præsertim si pauci dies vacationi sedis tribuantur.

Schisma decinum nonum.

Cum Benedictus Gregorio cuidam in electione prævaluisset, potentiori tamen cedere deberet, ad Henricum regem perrexit in Saxoniam cum omni

paratu apostolico, expulsionem suam omnibus lamentando innotescens. Quare Henrico rege ad vindicandam injuriam apostolicæ sedi illatam prope-
rante, Gregorius pseudopapa schismaticus perfer-
ritus, relicta Urbe, aufugit. Benedictus vero pon-
tifex, quem rex præmiserat, eandem Petri cathe-
dram recepit.

NOTITIA DIPLOMATICA

Benedicti VIII bullæ sunt scriptæ per manum

Benedicti notarii regionarii et scriniarii S. R. E. (3, 5, 8, 11, 15, 17, 18, 19, 20)

Herardi (al., Bernardi) scriniarii S. R. E. (4).

Sergii notarii regionarii et scriniarii S. R. E. (7)

Leonis " " " (9)

Stephani " " " (10, 23, 24, 26)

Petri " " " (12, 21)

Georgii " " " (22)

Raphonis " " " (25)

Stephani primi scriniarii [al., protoscriniarii] S. R. E. (27, 28)

Gregorii yvocancellarii domini Benedicti octavi papæ (27)

Joannis diaconi S. R. E. scriniarii (32)

Data p. m.

Petri episcopi S. Prænestinæ ecclesiæ et bibliothecarii sanctæ sedis ap. (2, 15)

Benedicti episcopi Portuensis et bibliothecarii S. R. E. (4, 23, 25)

Benedicti Dei gratia episcopi S. Silvæ Candidæ ecclesiæ et bibliothecarii sanctæ apost. sed. (5).

Azzoni episcopi S. Ostiensis ecclesiæ et bibliothecarii sanctæ apost. sed. (7).

Bosonis episcopi S. Tiburtinæ ecclesiæ et bibliothecarii sanctæ apost. sed. (10, 12, 17, 18, 21, 22, 28)

Benedicti episcopi, apostolicæ sedis legati (14)

Piligrini Coloniensis archiepiscopi et bibliothecarii sanctæ sed apost., qui vicem Benedicto commisit episcopo (36)

BENEDICTI VIII PAPÆ EPISTOLÆ ET DECRETA

I.

Benedicti VIII papæ epistola ad Brunonem Lingonensem episcopum.

(Anno 1012.)

[PÉRARD, *Recueil de plusieurs pièces curieuses servant à l'hist. de Bourgogne*, Paris, 1664, fol., p. 172.]

BENEDICTUS, sanctæ universalis Ecclesiæ præsul, BRUNONI Lingonum præsuli, salutem et apostolicam benedictionem.

Monasterii martyræ Benigni, quo Willelmum in sancto proposito studiosum monachum abbatem a te didicimus ordinatum, privilegia prædecessorum meorum, præcepta etiam filiorum nostrorum regum Franciæ, a te, vel ab ipso abbate mihi transmissa relegi, atque, ut tua poscebat bonitas, corroboranda statui. Quicumque igitur de burgo, claustro, cimiterio, potestatibus appendiciisque omnibus quæ juris prædicti sancti noscuntur, ipsi sanxerunt, et

quæ antecessores tui suis decretis censuerunt, hæc Dei beatique Petri apostoli, et nostra auctoritate privilegii nostri littera confirmandum decreverunt. Horum si quis contrarius transgressor extiterit, anathematis mucrone se a nobis multatum pro certo noverit. Monemus etiam prædictum locum tua protectione defendi ab externorum infestationibus et a tuorum importunitatibus; et quoniam novimus te, quod successores tuos timemus, non agere proposito religionis favore monasticæ, et eundem locum a te construi et amari, ideo prohibemus, denominato abbate suppliciter exorante, a te vel a tuis successoribus divinum ibidem officium interdici; quod etiam beati Gregorii auctoritate confirmamus, qui Joannem episcopum de urbe veteri pro hoc ipso increpat et interdicit, ne in cœnobiis divina officia celebrari prohibeat, quia quoties vel aliquid inusitatum in monasterio geritur, tenor inde regularis impeditus, non parum a